

KONKURRENSVERKET	
2011-12-15	
Avd	KAI
Dnr	327/2010
Doss	10 Aktbil 156

Företaget

Björn Hägglunds Maskiner AB, 556745-4508, Högsta 29, 755 93 Uppsala

Ombud: Advokat Erik Hovstadius, Ahlford Advokatbyrå AB, Box 1111,
751 41 Uppsala

Saken

Föreläggande att betala konkurrensskadeavgift enligt 3 kap. 16 § konkurrenslagen
(2008:579)

Beslut

Konkurrensverket förelägger Björn Hägglunds Maskiner AB att till staten betala
ettthundraåttiofemtusen (175 000) kronor i konkurrensskadeavgift.

Överträdelsen

- 1 Björn Hägglunds Maskiner AB (Hägglunds) och Uppsala Asfaltsanläggningar Aktieföretag (ASFAB) har överträtt förbudet i 2 kap. 1 § konkurrenslagen (KL) mot konkurrensbegränsande samarbete genom att ingå avtal eller tillämpa samordnat förfarande som haft till syfte att hindra, begränsa eller snedvrída konkurrensen på marknaden på ett märkbart sätt.
- 2 Överträdelsen har bestått i att Hägglunds och ASFAB, som är konkurrerande företag, någon gång under perioden den 18 mars 2010 till den 23 april 2010, direkt eller indirekt har fastställt priser i samband med ett anbuds-förfarande avseende transporter av förbränningsrestprodukter från Vattenfall AB Heat Nordics (Vattenfall) kraftvärmeanläggningar i Uppsala och Knivsta.
- 3 Överträdelsen har begåtts uppsåtligt eller i vart fall av oaktsamhet och kan inte anses som ringa.

Tillämpliga bestämmelser

- 4 2 kap. 1 § samt 3 kap. 8 och 16 §§ KL.

Relevanta omständigheter

- 5 Den relevanta marknaden utgörs av marknaden för bygg- och anläggnings-transporter inom en cirkel med ungefär tio mils radie med centrum i Uppsala. Hägglunds har deltagit i upphandlingar på denna marknad.
- 6 År 2008 genomförde Vattenfall en upphandling av transport av förbränningsrestprodukter från företagets kraftvärmeanläggning i Uppsala. Hägglunds och ASFAB samt fyra andra företag lämnade anbud för att utföra kontraktet. Upphandlingen vanns av Hägglunds.
- 7 I januari 2010 sade Vattenfall upp kontraktet med Hägglunds för att genomföra den upphandling som Konkurrensverket nu har utrett. Upphandlingen annonserades den 23 mars 2010 och sista dag för anbuds-inlämning var den 23 april samma år. Fem anbudsgivare deltog, bl.a. Hägglunds och ASFAB. Hägglunds och ASFAB hade i sina anbud angett varandra som tilltänkta underentreprenörer. Hägglunds hade därutöver angett fyra andra underentreprenörer. Upphandlingen vanns av ett annat företag.
- 8 Enligt förfrågningsunderlaget gällde uppdraget ett ramavtal för perioden 2010-06-01 – 2013-05-30 (med möjlighet till uppsägning efter ett eller två år), avseende transport av sju olika förbränningsrestprodukter (slagg,

slamtankar, gips, flygaska, bottenaska, grus/sand och blandad aska).
Kontraktsvärdet är uppskattningsvis ca 3 000 000 kr per år.

- 9 Vid 2010 års upphandling var samtliga Hägglunds och ASFAB:s anbudspriser identiska. Mot bakgrund av det mycket stora antalet (flera hundra) detaljerade priser som efterfrågades är det uteslutet att detta skulle ha kunnat inträffa utan något slags informationsutbyte mellan företagen.
- 10 Konkurrensverkets utredning visar också att Hägglunds och ASFAB, direkt eller indirekt, har fastställt sina anbudspriser. Företagens samarbete har ägt rum någon gång under perioden den 18 mars 2010 till den 23 april 2010 och är ägnat att begränsa eller snedvrیدا konkurrensen på marknaden på ett märkbart sätt.

Beräkning av konkurrensskadeavgift

- 11 Konkurrensverket använder en fastslagen metod för hur KL:s regler om konkurrensskadeavgift ska tillämpas i enskilda ärenden.¹
- 12 Utgångspunkten för beräkningen av konkurrensskadeavgiften är företagets omsättning på den marknad som överträdelsen avser, dvs. den i ärendet relevanta marknaden. Med utgångspunkt i detta värde tas sedan överträdelsens allvar och varaktighet i beaktning. Slutligen kan avgiften justeras för eventuella försvårande eller förmildrande omständigheter.
- 13 Hägglunds omsättning på den relevanta marknaden uppgick för räkenskapsåret 2009-05-01 till 2010-04-30 till 8 773 816 kr.
- 14 Vid fastställandet av överträdelsens allvar ska särskilt beaktas överträdelsens art, marknadens omfattning och betydelse samt överträdelsens konkreta eller potentiella påverkan på konkurrensen på marknaden. Av dessa faktorer ska överträdelsens art tillmätas störst betydelse, särskilt när det gäller att bedöma om en överträdelse är att se som "mycket allvarlig".
- 15 I fråga om överträdelsens art har de konkurrerande företagen Hägglunds och ASFAB i hemlighet kommit överens om att fastställa priser. Detta talar för att bedöma överträdelsen som mycket allvarlig.
- 16 Beträffande marknadens omfattning och betydelse är marknaden av relativt begränsad geografisk omfattning. Marknaden för bygg- och anläggnings-transporter får dock anses vara av viss samhällsekonomisk betydelse.

¹ Konkurrensverkets Metod för att fastställa konkurrensskadeavgift.
http://www.konkurrensverket.se/upload/Filer/Konkurrens/faststalla_konkurrensskadeavgift.pdf

- 17 När det gäller överträdelsens potentiella påverkan så anses horisontella prisöverenskommelser typiskt sett orsaka särskilt svåra skador på konkurrensen och därmed för samhällsekonomin och konsumenterna.
- 18 Beloppet för allvarligheten fastställs till ett värde av högst 10 procent av respektive företags omsättning på relevant marknad. Horisontella prisöverenskommelser anses till sin art vara mycket allvarliga överträdelser. Beloppet för allvarligheten vid sådana överträdelser bör normalt ligga i den övre delen av skalan. Vid en bedömning av samtliga omständigheter i ärendet fastställer Konkurrensverket allvarlighetsbeloppet till fyra procent av Hägglunds omsättning på den relevanta marknaden. Detta motsvarar 350 952 kr.
- 19 Varaktigheten beaktas genom att allvarlighetsbeloppet multipliceras med det antal år som företaget deltagit i överträdelsen. Perioder under sex månader räknas som ett halvt år. Överträdelsen som ärendet avser ägde rum någon gång under perioden den 18 mars 2010 till den 23 april 2010, alltså högst omkring en månad. Allvarlighetsbeloppet ska därför multipliceras med 0,5. Sanktionsvärdet uppgår då till 175 476 kr.
- 20 Det föreligger varken några försvarande eller förmildrande omständigheter avseende överträdelsen.
- 21 Utifrån vad som redovisats ovan ska konkurrensskadeavgiften – avrundat nedåt – bestämmas till 175 000 kr. Beloppet överstiger inte tio procent av Hägglunds omsättning föregående räkenskapsår.

Godkännande av avgiftsföreläggande

- 22 Konkurrensverket bedömer att sakomständigheterna rörande de överträdelser som Hägglunds har deltagit i är klara, varför förutsättningar föreligger att meddela företaget ett avgiftsföreläggande enligt 3 kap. 16 § KL.
- 23 Hägglunds har möjlighet att senast den 15 december 2011 godkänna detta avgiftsföreläggande. Om föreläggandet inte godkänns inom denna tid kan Konkurrensverket väcka talan om konkurrensskadeavgift.
- 24 Avgiftsföreläggande är godkänt när det skriftligen har undertecknats av behörig ställföreträdare för företaget² på nedan angivet ställe och kommit in till Konkurrensverket inom den angivna tiden. Ett godkännande som inte skett på detta sätt saknar verkan.

---

² Behörigheten ska styrkas genom att fullmakt i original eller motsvarande behörighetshandlingar ges in till Konkurrensverket samtidigt med det undertecknade avgiftsföreläggandet.

25 Ett godkänt avgiftsföreläggande är en exekutionstitel enligt 3 kap. 1 §
utsökningsbalken och får verkställas som en lagakraftvunnen dom.

Dan Sjöblom

Daniel Severinsson

Björn Hägglunds Maskiner AB vitsordar sakomständigheterna och godtar den konkurrensskadeavgift som har förelagts av Konkurrensverket i ovanstående avgiftsföreläggande:

Datum:

2011-12-14

Underskrift:

_____

Namn och titel:

Jan Runeson, VD

Detta avgiftsföreläggande har upprättats i två exemplar varav Björn Hägglunds Maskiner AB efter underskrift på båda exemplaren, behållit det ena och skickat tillbaka det andra till Konkurrensverket.